

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 519/2024-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľa (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditsa a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Lukášom Bodnárom, Hrnčiarska 8, Košice, proti postupu Mestského súdu Košice v konaní vedenom pod sp. zn. 1T/82/2014 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Košice v konaní vedenom pod sp. zn. 1T/82/2014 (pôvodne vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 1T/82/2014) **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie v sume **6 000 eur**, ktoré **je** mu Mestský súd Košice **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Mestský súd Košice **je p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **713,96 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 30. septembra 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom

mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1T/82/2014 (pôvodne vedenom Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 1T/82/2014).

2. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že je od 17. januára 2008 trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin podvodu spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 221 ods. 1, 4 písm. a) Trestného zákona a iné. Prípravné konanie vo veci bolo ukončené podaním obžaloby prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. VII/2 Gv 13/08 z 11. októbra 2011 na sťažovateľa a ďalších spoluobvinených, pričom z dôvodu právnej kvalifikácie konania časti spoluobvinených ako zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona bola predmetná obžaloba podaná 11. októbra 2011 na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku, ktorý po tom, ako sa nestotožnil s právnou kvalifikáciou konania časti spoluobvinených ako zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, ju v januári 2012 postúpil na v tom čase okresný súd. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 1T/82/2014 z 28. marca 2019, ktorým aj sťažovateľa oslobodil spod obžaloby, pričom Krajský súd v Košiciach na odvolanie prokurátora uznesením sp. zn. 4To/90/2022 zo 17. januára 2022 rozsudok okresného súdu sp. zn. 1T/82/2014 z 28. marca 2019 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie okresnému súdu, ktorý vo veci koná, pričom od vrátenia veci do času podania ústavnej sťažnosti vo veci opätovne nerozhodol.

3. Sťažovateľ poukázal na to, že je v napadnutom konaní mestského súdu trestne stíhaný po dobu 16,5 roka, čo je z ústavnoprávneho hľadiska absolútne neakceptovateľná doba konania vo všeobecnosti, a to o to viac, že ide o trestné konanie. Podľa sťažovateľa mestský súd v napadnutom konaní postupuje spôsobom porušujúcim jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako o tom už ústavný súd rozhodol svojimi dvoma nálezmi vzťahujúcimi sa na spoluobžalovaných sp. zn. III. ÚS 173/2024 z 24. apríla 2024 a sp. zn. III. ÚS 427/2024 z 19. septembra 2024. Zároveň zdôraznil, že aj po rozsiahlej novelizácii Trestného zákona mu stále hrozí trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov v dolnej hranici trestnej sadzby a 15 rokov odňatia slobody v hornej hranici trestnej sadzby. Sťažovateľ je toho názoru, že celú dĺžku napadnutého konania nie je možné ospravedlňovať právnou náročnosťou veci, ale za ňu v plnej miere zodpovedá mestský súd z dôvodu „*nekonania, nesústredenej a neefektívnej činnosti*“.

4. V petite podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby nálezom vyslovil porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 15 000 eur a náhradu trov konania.

5. Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 519/2024-11 z 22. októbra 2024 ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II. Vyjadrenie mestského súdu

6. Mestský súd vo svojom vyjadrení poukázal na to, že predmetná vec nepochybne patrí medzi skutkovo a právne náročné trestné veci, kde obžaloba bola podaná pôvodne proti 17 obžalovaným vrátane sťažovateľa pre šesťnásť skutkov, okrem iného aj zločin založenia zločineckej skupiny s vysoko sofistikovaným a koordinovaným spôsobom páchania ekonomickej trestnej činnosti. Predmetná trestná vec bola vylúčená z pôvodného trestného spisu vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 1T/74/2012 a napadla po vylúčení okresnému súdu 16. decembra 2014, kde sa ďalej viedlo trestné stíhanie proti celkom dvanástim obžalovaným vrátane sťažovateľa. Okresný súd na hlavnom pojednávaní 28. marca 2019 vydal oslobodzujúci rozsudok aj vo vzťahu k sťažovateľovi, ktorý bol následne uznesením krajského súdu sp. zn. 4To/90/2020 zo 17. januára 2022 zrušený aj vo vzťahu k sťažovateľovi a vrátený okresnému súdu 3. marca 2022, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol. Mestský súd zdôraznil, že sa predmetná trestná vec v časovom úseku napadnutého konania od 24. augusta 2020 do 3. marca 2022 nachádzala mimo dispozičnej sféry mestského súdu, resp. v tom čase okresného súdu. Po vrátení veci okresnému súdu na ďalšie konanie oznámil nový zákonný sudca svoju zaujatosť, o ktorej rozhodol krajský súd 31. marca 2023, v dôsledku čoho tento časový úsek napadnutého konania *„3.3.2022, kedy bol spis vrátený prvostupňovému súdu po rozhodnutí odvolacieho súdu, až do doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu o vylúčení v poradí druhého zákonného sudcu, teda do dňa 24.4.2023“*, považuje mestský súd *„za obdobie, kedy súd svojou neodôvodnenou nečinnosťou prispel k celkovej terajšej dĺžke konania.“*. V poradí tretí zákonný sudca *„okamžite prijal razantné opatrenie na urýchlenie pojednania veci a zintenzívil vykonávanie dokazovania na hlavnom pojednávaní zvýšeným počtom termínov hlavného pojednávania, ako aj využitím efektívnych inštitútov na zrýchlenie vykonávania dokazovania - dožiadanie súdov, vykonanie výsluchov prostredníctvom video konferenčného zariadenia. Vo veci boli nariadené termíny hlavného pojednávania dňa 24.8.2023, 5.10.2023, 30.11.2023, 1.2.2024, 4.4.2024, 23.5.2024, 11.7.2024, 26.9.2024 a 1.10.2024, kedy bolo aj meritórne rozhodnuté a to opätovne vydaním oslobodzujúceho rozsudku.“*. Z uvedených skutočností je podľa mestského súdu zrejmé, že *„súd svojou promptnosťou v podstate konvalidoval vzniknutý časový deficit, ktorý je objektívne nepochybne daný a tak fakticky poskytol efektívnu a účinnú ochranu tým právam účastníka konania, ktorých ochrany sa v súčasnosti sťažovateľ domáha.“*. Mestský súd zastáva názor, že vo svojej podstate poskytol efektívnu a účinnú ochranu sťažovateľovi a ostatným obžalovaným aj vydaním oslobodzujúceho rozsudku, čo spochybňuje samotné tvrdenie sťažovateľa o právnej neistote. Navyše je podľa mestského súdu nepochopiteľné, prečo sa sťažovateľ práve v tejto fáze konania domáha ochrany svojich práv, keď tak neučinil, hoci mohol, už v časovom úseku napadnutého konania od 3. marca 2022 do 24. apríla 2023, keď dochádzalo *„k neodôvodnenej nečinnosti zavinením pôvodného zákonného sudcu druhého v poradí.“*. Mestský súd v závere uzatvára, že považuje ústavnú sťažnosť sťažovateľa za nedôvodnú a motivovanú len jeho snahou o získanie finančného zadosťučinenia.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1T/82/2014 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.1. Všeobecné judikatúrne východiská:

8. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako tak aj pri práve na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty týkajúcej sa svojich práv (pozri napr. I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). V trestných veciach k nastoleniu stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu o vine, resp. nevine obžalovaného a na tento výrok nadväzujúcimi ďalšími výrokmi nastoľujúcimi práva a povinnosti (IV. ÚS 536/2021, IV. ÚS 358/2022, IV. ÚS 103/2023).

9. Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy v relevantnej časti ustanovuje imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania a ktorý vyjadruje predovšetkým záujem o to, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejaviť ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (PL. ÚS 25/01).

10. V trestných veciach je cieľom čl. 6 ods. 1 dohovoru zabezpečiť to, aby obvinená osoba nebola príliš dlho obvinená a aby sa o tomto obvinení rozhodlo (Wemhoff proti Nemecku z 27. 6. 1968, sťažnosť č. 2122/64, bod 18). Toto právo je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Podmieňuje priamo spravodlivý charakter konania tým, že zabraňuje strate dôkazov alebo oslabeniu ich dôkaznej hodnoty. Bráni tiež tomu, aby obvinený bol príliš dlho vystavený zásahom do svojich práv a slobôd a neistote o svojom osude (Wemhoff proti Nemecku z 27. 6. 1968). Posudzované obdobie začína v zásade vtedy, keď je osoba obvinená (Neumeister proti Rakúsku z 27. 6. 1968, sťažnosť č. 1936/63, bod 18), ale, zohľadňujúc okolnosti prípadu, môže začať aj skôr, napr. zadržaním (už citovaný Wemhoff, bod 19), a končí oslobodením alebo odsúdením (už citovaný Wemhoff, bod 18, König proti Spolkovej republike Nemecko z 28. 6. 1978, séria A, § 98). Osobitne z dôvodu predmetu trestného konania, ktorým je rozhodovanie o trestnoprávnej zodpovednosti sťažovateľa, sa primeraná lehota na konanie v trestných veciach v dôsledku mimoriadne citeľného zásahu do sféry osobných práv a slobôd, ktorý je s priebehom trestného procesu spojený, musí posudzovať prísnejšie (Bagetta proti Taliansku z 25. 6. 1987, II. ÚS 32/03, III. ÚS 183/05, III. ÚS 411/2021).

11. Prieťahy v konaní či nečinnosť orgánu verejnej moci sú ústavným súdom hodnotené ako iný zásah orgánu verejnej moci, ktorý môže byť jedno či viacrázový, protiprávny a zároveň aj protiústavný útok týchto orgánov proti základným ústavou zaručeným právam (slobodám), ktorý v čase rozhodovania ústavného súdu predstavuje významné ohrozenie právne existujúceho stavu, pričom taký útok sám osebe nie je výrazom (výsledkom) riadnej rozhodovacej právomoci týchto orgánov alebo ich riadneho postupu. Z uvedenej fakticity musí preto následne vyplývať, že dôsledkom popísaného zásahu orgánu verejnej moci (jeho pasivity) nemožno čeliť inak než ústavnou sťažnosťou a na ňu nadväzujúcim nálezhom ústavného súdu.

12. Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť aj v trestnom konaní taký procesný postup, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty strán (III. ÚS 233/2021, III. ÚS 411/2021). Táto povinnosť súdu je implicitne obsiahnutá aj v § 1 a § 2 ods. 7 Trestného poriadku. Podľa § 247 ods. 5 Trestného poriadku pri nariadení hlavného pojednávania urobí predseda senátu všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie jeho riadneho priebehu a na to, aby vec bolo možné prejednať a rozhodnúť bez jej odročenia.

13. Ústavný súd napokon poukazuje aj na to, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, a to v prípade, ak jeho činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ na neho obrátil s návrhom, aby o jeho veci rozhodol (IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09). Teda zbytočné prieťahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (IV. ÚS 22/02, II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08, IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011, IV. ÚS 103/2023).

14. Napokon aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojich rozhodnutiach (H. proti Francúzsku z 24. 10. 1989, Katte Klitsche de la Grange proti Taliansku z 27. 10. 1994 a Scordino proti Taliansku č. 1 z 29. 3. 2006) viackrát vyzdvihol dôležitosť správy súdnictva bez prieťahov, ktoré môžu ohroziť jeho účinnosť a dôveryhodnosť.

III.2. Posúdenie veci:

15. Ústavný súd v náleze č. k. III. ÚS 173/2023-23 z 24. apríla 2024, ktorý nadobudol právoplatnosť 26. apríla 2024, po posúdení postupu mestského súdu v napadnutom konaní rozhodol tak, že vyslovil porušenie základného práva spoluobžalovanej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal mestskému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov, spoluobžalovanej priznal z dôvodu porušenia jej základných práv finančné zadosťučinenie vo výške 6 000 eur a mestský súd zaviazal zaplatiť spoluobžalovanej náhradu trov konania vo výške 856,75 eur. Ústavný súd v ďalšom náleze č. k. III. ÚS 427/2024-29 z 19. septembra 2024, ktorý nadobudol právoplatnosť 24. septembra 2024, po posúdení postupu mestského súdu v napadnutom konaní rozhodol tak, že vyslovil porušenie základného práva spoluobžalovaného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov

podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, priznal mu z dôvodu porušenia jeho základných práv primerané finančné zadost'učinenie vo výške 6 000 eur a mestský súd zaviazal zaplatiť mu náhradu trov konania vo výške 856,75 eur.

16. Ústavný súd konštatuje, že s'ťažovateľ sa popri iných spoluobžalovaných domáha v konaní o ústavnej s'ťažnosti vyslovenia porušenia totožných základných práv v tom istom konaní toho istého orgánu verejnej moci, čo odôvodňuje postup, pri ktorom ústavný súd vychádzal zo svojich nálezov č. k. III. ÚS 173/2023-23 z 24. apríla 2024 a č. k. III. ÚS 427/2024-29 z 19. septembra 2024, preto rozhodol aj v prípade s'ťažovateľa rovnako ako v prípade jeho spoluobžalovaných a na podstatné závery dotknutých rozhodnutí odkazuje. Tento prístup je umocnený aj zistením extrémnej doby vedeného trestného konania v trvaní 16,5 roka, čo je z ústavnoprávneho hľadiska v konštantnom judikatúrnom ponímaní neakceptovateľná doba, keď v takom prípade už nie je potrebné rozoberať jednotlivé relevantné kritériá, teda obťažnosť veci, správanie účastníka a postup konajúceho súdu. Ústavný súd teda len akcentuje, že ani právne či skutkovo najnáročnejšie súdne spory vo všeobecnosti nesmú trvať takú dlhú dobu, lebo platí zásada „oneskorená spravodlivosť je odmietnutou spravodlivosťou“ (Lopatin & Medvedevskiyi proti Ukrajine z 20. 5. 2010, bod 75, s'ťažnosť č. 2278/03, obdobne tak aj I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, IV. ÚS 21/2018). Vzhľadom na uvedený záver ústavný súd vyslovil porušenie základného práva s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu v napadnutom konaní (bod 1 nálezu).

17. Ústavný súd zároveň pripomína notoricky známu okolnosť, že otázka množstva vecí, personálne a organizačné problémy súdu nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie toho, či došlo k zbytočným priet'ahom v konaní (I. ÚS 19/00, I. ÚS 28/01, I. ÚS 50/01, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03 I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06, IV. ÚS 66/2023, IV. ÚS 36/2024, IV. ÚS 237/2024). Ústavný súd reálne a citlivo vníma problém nadmernej zaťažnosti všeobecných súdov, avšak zároveň nemôže nezohľadniť notoricky známu okolnosť, že je úlohou zmluvných štátov nastaviť si svoj právny systém takým spôsobom, aby boli súdy schopné zaručiť každému právo na rozhodnutie v primeranej lehote (rozsudok Veľkej komory vo veci Sürmeli proti Nemecku z 8. 6. 2006, s'ťažnosť č. 75529/01, bod 129). Chronické, resp. dlhotrvajúce preťaženie súdov nemôže ospravedlniť neprimeranú dĺžku konania (Probstmeier proti Nemecku z 1. 7. 1997, s'ťažnosť č. 20950/92, bod 64). V konečnom dôsledku nerešpektovanie požiadavky na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (resp. požiadavky na konanie bez zbytočných priet'ahov) sa môže negatívnym spôsobom prejaviť na dôveryhodnosti justície ako takej (Katte Klitsche de la Grange proti Taliansku z 27. 10. 1994, bod 61).

18. Pokiaľ ide o vyjadrenie mestského súdu, aj ústavný súd kvituje, že konanie v jeho záverečnej časti gradovalo smerom k meritórnemu rozhodnutiu, pričom reflektuje na časovanie ústavnej s'ťažnosti datovanej aj podanej ústavnému súdu tesne pred vyhlásením rozsudku v dotknutej veci. Vzhľadom na extrémnu dĺžku (a to práve trestného) konania a vzhľadom na pozíciu s'ťažovateľa oproti iným jeho spoluobžalovaným, ktorí sa v aktuálnom období domohli pred ústavným súdom vyslovenia porušenia svojich práv a primeraného finančného zadost'učinenia (rovnako ako s'ťažovateľ podaním ústavnej s'ťažnosti ešte pred vyhlásením meritórneho rozhodnutia), ústavný súd nemohol absolutizovať okolnosť, že ústavná s'ťažnosť nebola podaná skôr, a to platí aj pre obdobie, ktoré samotný mestský súd považuje za obdobie úplnej nečinnosti v konaní.

Napokon vyhlásenie oslobodzujúceho rozsudku je (samozrejme) aktom spravodlivosti súdu na základe zákona, nie kompenzáciou neprimeranej dĺžky konania, ako na odstránenie stavu právnej neistoty v určitom aspekte nazerá mestský súd.

19. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal. Aj keď po vyhlásení rozsudku je ešte konajúci súd činný pri jeho vyhotovení a doručení a prípadne úkonmi súdu prvého stupňa v odvolacom konaní, keďže ústavný súd už v náleze č. k. III. ÚS 173/2024-23 z 24. apríla 2024 prikázal mestskému súdu konať bez zbytočných prieťahov v napadnutom konaní, hoci aj vo vzťahu k inej obžalovanej (spoluobžalovanej), nebol dôvod tento príkaz opakovať (III. ÚS 427/2024, bod 7, výrok 4 nálezu).

IV.

Primerané finančné zadost'učinenie

20. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

21. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

22. Sťažovateľ požiadal o priznanie finančného zadost'učinenia vo výške 15 000 eur z dôvodu prieťahov mestského súdu v napadnutom konaní.

23. Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (I. ÚS 44/2018, IV. ÚS 95/2018, I. ÚS 341/2018, III. ÚS 187/2018, IV. ÚS 64/2020, tiež Zongorová proti Slovenskej republike z 19. 1. 2010, sťažnosť č. 28923/06 a Ďurech a ďalší proti Slovenskej republike zo 7. 7. 2009, sťažnosť č. 42561/04).

24. Pri posúdení výšky priznaného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo svojho nálezu č. k. III. ÚS 173/2023-23 z 24. apríla 2024 a rovnako tak aj z nálezu č. k. III. ÚS 427/2024-29 z 19. septembra 2024, v ktorých z dôvodu vyslovenia porušenia základných práv spoluobžalovaných im bola priznaná výška primeraného finančného zadost'učinenia v sume 6 000 eur. Časový odstup neodôvodňoval žiadne navýšenie predmetnej sumy.

25. Sťažovateľ požadoval priznanie finančného zadost'učinenia vo výške 15 000 eur. Vzhľadom na to, že ústavný súd priznal sťažovateľovi finančné zadost'učinenie vo výške 6 000 eur, vo zvyšnej časti jeho návrhu nevyhovelo (bod 4 výroku nálezu).

V.

Trovy konania

26. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti navrhol, aby mu ústavný súd priznal náhradu trov konania.

27. Podľa § 73 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania.

28. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

29. Ústavný súd priznal sťažovateľovi trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom pozostávajúce z odmeny advokáta z 2 úkony právnej služby vykonané v roku 2024, a to prevzatie a príprava zastupovania, písomné podanie sťažnosti ústavnému súdu. Vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v sume 343,25 eur (1/4 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby v sume 13,73 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Za 2 úkony právnej služby patrí sťažovateľovi náhrada trov konania vo výške 686,50 eur a dvakrát režijný paušál vo výške 27,46 eur, spolu tak suma 713,96 eur (bod 3 výroku nálezu).

30. Priznanú náhradu trov konania je mestský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

31. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. novembra 2024

Libor Duľa
predseda senátu